

April 1, 1982
**Report from Gen. G. Anachkov on
Counterintelligence Work Against US Intelligence
Activity**

Citation:

"Report from Gen. G. Anachkov on Counterintelligence Work Against US Intelligence Activity", April 1, 1982, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 1, Record 12, File 391. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://wilson-center.drivingcreative.com/document/111435>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

68

СЛУЖБА	
"ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"	
РАЗПОВЕРЕНО	
по Рег. №	945
от	24.04.2001г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М В Р
 ВТОРО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ - ДС
 Рег. № 10520 Изв. 1
 - 1 АПР 1982 19 _____ ГОД

Д О К Л А Д

Министерство на вътрешните работи
№ 6588 от 7.5.82

ОТНОСНО: Резултатите от изпълнението на плана за подобряване на контраразузнавателната работа по американска линия, утвърден от министъра на вътрешните работи

През януари 1980 г. Колегиумът на МВР разгледа доклад, внесен от Второ главно управление - ДС, за подривната дейност на американското разузнаване против НР България и състоянието на контраразузнавателната работа на органите на ДС по линията. На тази основа др. Министър утвърди план с агентурно-оперативни и организационни мероприятия за подобряване работата по американска линия.

Второ главно управление - ДС като се ръководи от утвърдените мероприятия, постановките на Националното съвещание на МВР за задачите на органите на ДС, произтичащи от решенията на Дванадесетия конгрес на БКП и динамично изменящата се оперативна обстановка, се стреми да организира и провежда ефективна контраразузнавателна работа, при тясно взаимодействие с централните поделения на ДС, Софийско градско и окръжните управления на МВР.

В резултат на взетите мерки броят на агентурата по линията нарастна чувствително. В началото на 1980 г.

Handwritten initials/signature

броят ѝ беше 172, а в началото на 1982 г. – 221 (от тях 160 във ВГУ–ДС, от които 135 в отдел 01) и 61 в останалите централни поделения на ДС, СГУ и окръжните управления на МВР. Над 85 % от агентите са с висше и средно образование, 80–85% владеят английски или други западни езици.

Извършеният анализ показва, че агентурният апарат е правилно разстанован и притежава добри възможности за решаване на стоящите по линията задачи. Голяма част от нововербованата агентура по служебното си и обществено положение представлява интерес за американското разузнаване и има възможности както за събиране на информация за дейността и поведението на американските разузнавачи и агенти (агентите "Юрий", "Христов", "Дачко" и др. на отдел 01 при ВГУ–ДС; "Радков", "Стефан", "Ирис", "Чавдар" и др. на Шесто управление–ДС), така и за решаване на задачи по "М–100" (агентите "Стамен", "Тодоров", "Александров", "Савов", "Ваньо" на отдел 01 при ВГУ–ДС; "Емил" на Софийско градско управление на МВР; "Иво" на ОУ МВР Варна и др.).

Подобрено е ръководството и проверката на агентурата както в централните поделения, така и в окръжните управления на МВР. Засилена е помощта, която оказва ВГУ–ДС на някои окръжни управления в работата им с конкретни агенти.

В изпълнение на утвърдените мероприятия ВГУ–ДС съвместно с ПГУ–ДС разработи методика за подготовка и обучение на агентурата за провеждане на "М–100". По нея са подготвени и се подготвят както агенти на отдел 01 и други отдели на ВГУ–ДС, така и агенти на Софийско градско и някои окръжни управления. За по–добра подготовка на агентурата за провеждане на "М–100" към ВГУ–ДС е създадена специализирана група за обучение и работа на агентурата с полиграфа.

В резултат на подобрената работа по провеждане на "М 100" бяха разкрити разузнавачи на противника и формите и методите на работа по поддържане на връзка с тяхна аген-тура. Успешно се развиват контактите на някои наши агенти с американското разузнаване. Започната е работа и по изпълнение на "М-100" на наша територия чрез самопредлагане като за целта са използвани двама агенти, а други двама се подготвят. .

Настъпи известно подобрене и в работата по делата на оперативен отчет. Към 01.01.1982 г. по линията са водени общо 102 дела, от които ДОР - 18, ГДОП - 2 с 5 обекта, ДОП - 47, ДОН - 30, ДООИ - 5. От общия брой на делата 58 са на български граждани - 1 ГДОП с 3 обекта, ДОП - 30, ДОН-24. С цел засилване темпът на работата по делата в ръководства-та на съответните поделения са разгледани най-важните от тях и са набелязани комплексни и настъпателни контраразузнавателни мероприятия (ДОР "Архивар", ДОР "Танкист", ДОР "Навигатор", ДОП "Рентиер", ДОП "Емигрант" и др.). По-важните дела на окръжните управления на МВР са разглеждани съвместно с представители на ВГУ-ДС. По някои обекти като ДОР "Архивар", установен резидент на ЦРУ в посолството на САЩ, бяха проведени сложни оперативно-технически мероприятия, в резултат на които са получени важни оперативни данни за провежданата от него разузнавателна дейност.

В изпълнение на утвърдените мероприятия във всички централни поделения на ДС и окръжни управления на МВР беше извършена задълбочена оценка на сигналите за подривна дейност на американското разузнаване против НРБ. В резултат на това редица сигнали бяха изяснени и приключени, а някои прерастнаха в дела на оперативен отчет (ДОП "Художник", ДОП "Странник", ДОП "Емигрант", ДООИ "Технократ" на отдел 01,

ВГУ-ДС). В отдел 01, ВГУ-ДС, е създадена картотека на всички лица, за които има данни, че са попаднали в полезрението на американското разузнаване, както и новопридобитите оперативни данни за тях. Адресите по местоживееене и местоработата на тези лица се контролират като се обвързват с маршрутите на установените американски разузнавачи на дипломатическо прикритие и гостите на посолството. По тях се провежда "М-Вихрен" по вътрешния канал, по изготвения модел на писмо с подозрителен характер и се осъществява контрол по линия на система "Искра".

Второ главно управление - ДС съвместно с Втори отдел-ДС проведе редица мероприятия за усъвършенствуване на създадената организация за наблюдение на резидентурите на дипломатическо прикритие. Съществен принос в това отношение изигра прилагането на богатия опит на органите на КГБ и братските органи за сигурност. Ползотворните контакти и размяната на мнения с тях доведоха до изясняване на някои форми и методи на работа на американското разузнаване.

Усъвършенствува се също и тактиката при наблюдението на обектите. Съобразно конкретната обстановка се прилагат зоново наблюдение, контролиране на определени места чрез предварителна разстановка и насрещно наблюдение, подвижни сили за наблюдение и пр. Все по-широко приложение намира и работата без радиоизлъчване като средство, осигуряващо негласност в процеса на наблюдението. Във Втори отдел-ДС е изградена оперативна група за проверка, която извършва допълнителни огледи на характерни маршрути и места, с цел разкриване на признаци за подготовка или провеждане на агентурни операции. Набелязани са мероприятия за оперативно осигуряване маршрутите на дипломатите от посолството при пътуванията

им извън София. По тези маршрути се извършва предварителна разстановка на подвижните бригади и допълнителни огледи след преминаването на обектите.

Второ главно управление – ДС съвместно с Четвърто управление–ДС, НТУ–МВР и Втори отдел–ДС разработват и експериментират технически средства за контрол на предполагаеми места за провеждане на агентурни операции. Експериментирана беше възможността за откриване по електронно–акустичен път на хвърляне на предмет (контейнер) върху земята от кола във време на движение. Предстои усъвършенствуването и експериментирането на апаратура, работеща на принципа на доплеровия ефект.

Второ главно управление–ДС съвместно с Четвърто управление–ДС проведе редица мероприятия за усъвършенстване методите и средствата за обработка на кореспонденцията по американска линия. В отдел 01 на Четвърто управление – ДС бе създадена специална организация по обработката на материалите в направление "център–агент" по вътрешния канал. Обособени са три основни групи в отделението, обработващо вътрешната кореспонденция с цел: издирване по почерк на материали, изготвени от американски разузнавачи, чийто почерци са ни известни; анализ и оценка на писмата София–София по външни белези и съдържание; идентифициране по почерк на подателите на подозрителните писма и установяване на получателите. При физико–химическата обработка на материалите бе внедрена нова техника и методика, която се използва от братските органи и главно от органите на КГБ.

Работна група от представители на ВГУ–ДС, Трето управление–ДС, УБО–МВР, Четвърти отдел–ДС, НТУ–МВР и ИИЦ при НИОСУ–МВР започна работа по изследване възможностите на

посолството на САЩ да прихваща информация по технически път от ведомствата, находящи се в близост до него. Поради липсата на съвременна апаратура, за сега все още не можем да дадем точен отговор за възможностите на наличната техника и апаратура, разположена в посолството на САЩ.

Съвместно с ПГУ-ДС провеждаме мероприятия по изучаване на сътрудници на американското разузнаване, прикрити във фирмата "Еланко" във Виена. Получените резултати, както и перспективите при разработването на тази фирма са добри. Чрез възможностите на резидентурата на ПГУ-ДС в Атина се провеждат мероприятия по изучаване на американски дипломати в Гърция, както и фирмите, които ЦРУ използва като прикритие за водене на подривна дейност против НРБ и другите социалистически страни. Изготвени са и съвместни планове за работа по американски разузнавачи, работили в НРБ, за които разполагаме с данни, че продължават да провеждат вербовъчна или друга разузнавателна дейност против наши граждани зад граница.

Подобрено е взаимодействието между ВГУ-ДС и Шесто управление-ДС по ограничаване и пресичане на идеологическата подривна дейност на американските разузнавателни и други подривни органи. В резултат на това бяха провалени някои опити на посолството на САЩ за провеждане на остри пропагандни и идеологически подривни мероприятия. Сега по-успешно се пресичат опитите за незаконно разпространяване на пропагандна и друга литература във ВУЗ, културни и научни институти. Подобрена е профилактичната дейност сред чуждестранните студенти, посещаващи американското посолство. Провеждат се по-ефективни контразузнавателни мероприятия за своевременното разкриване, предотвратяване, документиране и пресичане подривната

дейност, провеждана от временно пребиваващите у нас американски специализанти, аспиранти и преподаватели.

Второ главно управление-ДС съвместно с Трето управление-ДС, Втори отдел-ДС и окръжните управления на МВР проведе мероприятия за усъвършенствуване организацията за контрол върху дейността на американските военни аташета и други разузнавачи при пътуванията им из страната. В резултат на това бяха получени данни за районите, военните поделения и режимните обекти, към които противникът проявява интерес, както и за тактическите прийоми и средствата, които използва в разузнавателната си дейност. Установени са случаи на визуално разузнаване в районите на летищата в Чешнигирево, Узунджово, военните поделения в Пловдив, Сопот, Айтос, Бургас, Самоков, военноморската база в Атия и др. За подобна дейност през лятото на 1980 г. на обект "Моряк" - военен аташе при посолството на САЩ, бе съставен обстоятелствен протокол. Проведени бяха и мероприятия за разкриване на евентуално заложенa радиоелектронна апаратура в близост до важни военни обекти, посещавани от американски разузнавачи.

Подобрение бележи и помощта и контролът на окръжните управления на МВР. През изминалия период редица окръзи бяха посетени от ръководни работници на ВГУ-ДС, които запознаха състава, работещ по линията, с новостите и измененията в подривната дейност на американското разузнаване. Оказана бе и помощ в работата по конкретни дела на оперативен отчет и по използването на някои перспективни агенти.

Продължава да се задълбочава и обогатява сътрудничеството с братските органи за сигурност и преди всичко с органите на КГБ. На проведените срещи с делегациите на ВГУ

при КГБ бе обменена информация за най-новите моменти в работата на противника и беше споделен опита в организацията на контраразузнавателната работа против подривната дейност на американското разузнаване. Набелязани бяха и редица съвместни мероприятия в работата по конкретни обекти на разработка.

На основата на изложеното до тук определено може да се каже, че в изпълнение решенията на Колегиума на МВР и на плана, утвърден от др. Министър, през последните години органите на ДС в центъра и по места постигнаха известни резултати в борбата срещу подривната дейност на американското разузнаване против НРБ. Тези резултати обаче не съответствуват на активността на противника и на високите изисквания, произтичащи от решенията на Дванадесетия конгрес на БКП. Поради това наложително е да се мобилизира целият агентурно-оперативен и оперативно-технически потенциал на органите на Държавна сигурност за още по-настъпателно и по-ефективно противодействие на подривната дейност, провеждана от американското разузнаване.

Г. Аначков
14.04.82

НАЧАЛНИК

Ген.-лейтенант:

(Г. Аначков)

Отп. в 3 екз.

№ 1 - ЦИОУ-МВР

№ 2 - отдел 01, ВГУ

№ 3 - отдел 14, ВГУ

Изп. отдел 14, отдел 01

Нап. Николаева-8340

01.04.1982 г.

ФОТОКОПИЕ 626-10-5